

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشکده ریاضی
گروه محض

خودریختی های از مرتبه عدد اول با رتبه مرکز ساز پایین

دانشجو
محمود بزی جوان

استاد راهنما
سید حیدر جعفری

استاد مشاور
ابراهیم هاشمی

پایان نامه جهت اخذ مدرک کارشناسی ارشد

چکیده

فرض کنید G یک گروه متناهی باشد و φ را یک خودریختی از مرتبه عدد اول p از گروه متناهی G در نظر بگیرید و $C_G(\varphi)$ را زیرگروه نقطه ثابت از آن در نظر می‌گیریم. با استفاده از قضیه کلاسیک تامپسون داریم اگر φ یک خودریختی منظم باشد (یا بطور معادل $C_G(\varphi) = 1$) آنگاه G پوچتوان است و همچنین نشان داد که اگر هر φ تقریباً منظم باشد آنگاه G نیز باید تقریباً پوچتوان باشد. به عبارتی اگر $|C_G(\varphi)| = n$ آنگاه G یک زیر گروه پوچتوان از شاخص کراندار شده نسبت به p و n دارد که به اختصار آن را (p, n) -کراندار شده گوییم. این نتیجه ترکیبی از کارهای فونگ در [1] و هارتلی و میکسنردر [6] و پنت در [8] است. در این تحقیق ما می‌بینیم که خودریختی φ "تقریباً منظم" است اگر یک تحدید روی رتبه $C_G(\varphi)$ وجود داشته باشد و متقابلاً G دارای خاصیت "تقریباً پوچتوان" است هرگاه هر خودریختی G تقریباً منظم باشد.

ما از رده بندی گروه های متناهی در اثبات حالت تقریباً حل پذیر بودن و در حالت هم اول بودن استفاده می‌کنیم و اثبات می‌کنیم که رتبه $\frac{G}{S(G)}$ برحسب p و r کراندار شده است. برای گروه های حل پذیر نیز ترکیب نتیجه هال - هیگمن با زیرگروه های p - قدرتمند، تقریباً پوچتوانی را نشان می‌دهد که نشان می‌دهیم این شرایط در حالت غیر هم اول نیز برقرار است.

فهرست مطالب

1.....مقدمه

فصل اول

5.....تعاریف

فصل دوم: خودریختی های القایی

17.....خودریختی های القایی و فرم های ژوردان

19.....خودریختی های القایی از گروه های خارج قسمتی

22.....خودریختی ها به عنوان تبدیلات خطی

22.....فرم نرمال ژوردان از یک تبدیل خطی از مرتبه متناهی

25.....قضیه و تعریف (عمل هم اول)

فصل سوم: گروه های غیر حل پذیر

39.....گروه های غیر حل پذیر

41.....نتیجه هال - هیگمن

فصل چهارم: حالت حل پذیری غیر خاص هم اول

47.....حالت حل پذیری غیر خاص هم اول

فصل پنجم: حل پذیری در حالت هم اول

54.....حل پذیری در حالت هم اول

فصل ششم: زیرگروه های مشخصه نرمال

59.....زیرگروه های مشخصه نرمال

فصل هفتم: نتایج اصلی

63.....تکمیل اثبات ها و نتایج اصلی

64.....قضیه (الف)

64.....قضیه (ب)

مقدمه

فرض کنید G یک گروه باشد و φ را یک خودریختی از مرتبه عدد اول p از گروه متناهی G در نظر بگیرید و $C_G(\varphi)$ را زیرگروه نقطه ثابت از آن در نظر می‌گیریم و خودریختی φ "تقریبا منظم" است اگر یک تحدید روی رتبه $C_G(\varphi)$ وجود داشته باشد و متقابلا G دارای خاصیت "تقریبا پوچتوان" است هرگاه هر خودریختی G تقریبا منظم باشد. با استفاده از قضیه کلاسیک تامپسون^۱ [17] اگر φ یک خودریختی منظم^۲ باشد (یا بطور معادل $C_G(\varphi) = 1$) آنگاه G پوچتوان است و به وضوح می‌بینیم که اگر هر φ تقریبا منظم^۳ باشد آنگاه G نیز باید تقریبا پوچتوان باشد. به عبارتی اگر $|C_G(\varphi)| = n$ آنگاه G یک زیر گروه پوچتوان از شاخص کراندار شده نسبت به p و n دارد که به اختصار آن را (p, n) -کراندار شده گوئیم. این نتیجه ترکیبی از کارهای فونگ^۴ در [2] و هارتلی^۵ و میکسنر^۶ در [9] و پتت^۷ در [11] است. در این تحقیق ما می‌بینیم که خودریختی φ "تقریبا منظم" است اگر یک تحدید روی رتبه $C_G(\varphi)$ وجود داشته باشد و متقابلا G دارای خاصیت "تقریبا پوچتوان" است هرگاه هر خودریختی G تقریبا منظم باشد.

با استفاده از قضیه هیگمن می‌دانیم کلاس پوچتوانی گروه های پوچتوان با خودریختی های از مرتبه عدد اول p ؛ P -کراندار است. با استفاده از قضیه خوخر^۸ در [12,13] ؛ داریم ، اگر گروه G پوچتوان باشد و $|C_G(\varphi)| = n$ باشد آنگاه G دارای یک زیرگروه از شاخص (p, n) -کراندار است که کلاس پوچتوانی اش P -کراندار است. بنابراین اگر G پوچتوان

¹ Thompson

² Regular Automorphism

³ Almost Regular

⁴ P. Fong

⁵ Hartly

⁶ Mixner

⁷ Pettet

⁸ E. I. Khukhro

باشد آنگاه $C_G(\varphi)$ از رتبه r -کراندار است. آنگاه G باید یک زیرگروه از هم رتبه (p, n) -کراندار داشته باشد که کلاس پوچتوانی اش p -کراندار است و یک زیرگروه نرمال از کلاس پوچتوانی p -کراندار با خارج قسمت از رتبه (p, n) -کراندار دارد.

با استفاده از قضیه هیگمن [5] می دانیم کلاس پوچتوانی گروه های پوچتوان با خودریختی های از مرتبه عدد اول p ، p -کراندار است. با استفاده از قضیه خوخرو در [12,13]، داریم، اگر گروه G پوچتوان باشد و $|C_G(\varphi)| = n$ باشد آنگاه G دارای یک زیرگروه از شاخص (p, n) -کراندار است که کلاس پوچتوانی اش p -کراندار است. بنابراین اگر G پوچتوان باشد آنگاه $C_G(\varphi)$ از رتبه r -کراندار است. آنگاه G باید یک زیرگروه از هم رتبه (p, n) -کراندار داشته باشد که کلاس پوچتوانی اش p -کراندار است و یک زیرگروه نرمال از کلاس پوچتوانی p -کراندار با خارج قسمت از رتبه (p, n) -کراندار دارد.

در فصل اول تعدادی لم و نتیجه مقدماتی می آوریم که در فصل های بعدی استفاده می شود. در فصل دوم ما کرانداری $\frac{G}{S(G)}$ را اثبات می کنیم. در فصل سوم قضیه هال - هیگمن را معرفی و بیان می کنیم. در فصل 4، گزاره 4-1 را اثبات می کنیم که این نتیجه کمی بهتر از حالت هم اول بودن را به ما می دهد که می گوئید که اگر G از رتبه فرد باشد آنگاه G یک زیرگروه مشخصه R از رتبه (p, n) -کراندار دارد به قسمی که $[G, \varphi] / R$ پوچتوان است.

قضیه (الف): فرض کنید G یک p' -گروه باشد که یک خودریختی φ از مرتبه عدد اول

p دارد به قسمی که $C_G(\varphi)$ دارای رتبه r است. فرض کنید که $S(G)$ رادیکال حل پذیر G باشد در این صورت خارج قسمت $G/S(G)$ ؛ رتبه (p, n) -کراندار دارد. بنابراین G دارای

زیرگروه های مشخصه $R \leq N \leq G$ است به قسمی که N/R پوچتوان است و G/N و R دارای رتبه (p, n) - کراندارند.

قضیه (ب): فرض کنید گروه متناهی G ؛ خودریختی φ از مرتبه عدد اول p با زیرگروه $C_G(\varphi)$ از رتبه Γ دارد. بنابراین G دارای زیرگروه ه های مشخصه $R \leq N \leq G$ است به قسمی که N/R پوچتوان است و G/N و R دارای رتبه (p, n) - کراندارند.

نتیجه: فرض کنید G یک گروه متناهی موضعا حل پذیر است و g یک عنصر از مرتبه p که $C_G(g)$ از رتبه Γ باشد. آنگاه G دارای زیرگروه های نرمال $R \leq N \leq G$ است که N/R موضعا پوچتوان است و G/N و R ؛ دارای رتبه (p, n) - کراندارند.

در فصل 5 ما در مورد اینکه قضیه ب، در حالت ضعیف تر زیرگروه زیرنرمال نسبت به حالت زیرگروه مشخصه اثبات شده است بحث می کنیم. در فصل 6 ما زیرگروه های نرمال را جایگزین زیرگروه های مشخصه می کنیم و در فصل 7 ما می توانیم نتایج اصلی را بین کنیم و اثبات هایمان را تکمیل کنیم.

فصل اول

تعاریف پایه

مجموعه همه نگاشت های دوسویی از یک فضای برداری V روی میدان K یک زیر گروه از S_V است که با $GL(V)$ نمایش داده می شود و $GL_n(K)$ مجموعه همه ماتریس های وارون پذیر $n \times n$ روی میدان K با عمل ضرب ماتریس ها یک گروه تشکیل می دهد که اگر V از بعد n باشد آنگاه برای هر تبدیل خطی از V یک یکرختی بین $GL(V)$ و $GL_n(K)$ وجود دارد.

از این پس عنصر همانی از گروه G یا زیر گروه بدیهی از آن را با 1 نمایش می دهیم و اگر H زیر گروهی از G باشد می نویسیم $H \leq G$ یا $G \geq H$ و اگر $H < G$ می گوئیم H زیر گروه محض از G است.

یک خودریختی φ را از رتبه پایین می نامیم هرگاه $|C_G(\varphi)| < m$ ، که m یک عدد صحیح است.

شاخص زیرگروه H در G را با $|G:H|$ نمایش می دهیم و یادآوری می کنیم که $|G:H \cap K| \leq |G:K||G:H|$ و اشتراک n زیرگروه از شاخص حداکثر m شاخص (m, n) - کراندار شده دارد که کوچک تر یا مساوی با n است.

مزدوج X نسبت به g را با نماد x^g نمایش می دهیم و به صورت $x^g = g^{-1}xg$ تعریف می کنیم. برای هر زیرمجموعه M از گروه G داریم: $M^g = \{g^{-1}mg \mid m \in M\}$. می گوئیم H زیر گروه نرمال از G است اگر و تنها اگر برای هر $g \in G$ داشته باشیم $H^g = H \Leftrightarrow Hg = gH$ و می نویسیم $H \triangleleft G$.

اگر G یک p -گروه باشد آنگاه زیر گروه $\Omega_i(G)$ را به صورت زیر تعریف می کنیم:

$$\Omega_i(G) = \langle g \in G \mid g^{p^i} = 1 \rangle$$

1-1 تعاریف

1-1-1 رتبه گروه¹: رتبه یک گروه برابر با کمترین تعداد مولد های یک گروه است به

$$\text{rank}(G) = \min\{|X| \mid X \subseteq G, \langle X \rangle = G\}$$
 عبارتی

1-1-2 مرتبه گروه²: تعداد عناصر یک گروه را مرتبه گروه می نامیم.

1-1-3 زیرگروه جابجاگر³: فرض کنید H و K زیرگروههایی از گروه G باشند

جابجاگر H و K به صورت $[H, K] = \langle [h, k] \mid h \in H, k \in K \rangle$ تعریف می گردد

که $[h, k] = h^{-1}k^{-1}hk$. اگر H و K زیرگروههای مشخصه گروه G باشند آنگاه $[H, K]$ نیز

زیرگروه مشخصه از G است بنابراین چون G در خودش نیز مشخصه است پس $[G, G] = G'$

زیرگروه مشخصه G است.

1-1-4 گروه موضعاً متناهی⁴: گروه G را موضعاً متناهی گوئیم هرگاه هر زیرگروه با

تولید متناهی آن، متناهی باشد. به عنوان مثال:

1. تمام گروه های متناهی، موضعاً متناهی اند.

2. هر مجموع مستقیم نامتناهی از گروه های متناهی، موضعاً متناهی است.

¹ Rank

² Order

³ Commutator Subgroup

⁴ Locally Finite Group

3. گروه های هامیلتونی، موضعاً متناهی اند. (گروه غیرآبلی متناهی G را هامیلتونی گوئیم هرگاه هر زیرگروه آن نرمال باشد. هرگروه هامیلتونی به فرم $Q \times A$ است که A یک گروه آبلی از مرتبه 4 است.)

1-1-5 گروه های موضعاً پوچتوان¹: در جبر نا جابجایی و نظریه گروه، یک جبر یا

یک گروه موضعاً پوچتوان است اگر و تنها اگر هر زیرجبر با تولید متناهی از آن یا هر زیرگروه با تولید متناهی آن پوچتوان باشد.

1-1-6 زیرگروه های قدرتمند²: p -گروه G قدرتمند است، اگر $\Omega_1(G) \cong G'$.

اگر $N \triangleleft G$ آنگاه N به طور قدرتمند نشانده شده در G است اگر $[N, G] \cong \Omega_1(G)$.

بنابراین G قدرتمند است، اگر و تنها اگر به طور قدرتمند نشانده شده در خودش باشد. [27]

1-1-7 گروه های ساده: گروه G را ساده گوئیم هرگاه زیرگروه نرمال محض

نابدیهی نداشته باشد.

1-1-8 p -گروه آبلی مقدماتی: گروه G را یک p -گروه آبلی مقدماتی گوئیم هرگاه

آبلی باشد و مرتبه هر عضو نابدیهی آن عدد اول p باشد لذا اگر گروه G یک p -گروه آبلی مقدماتی باشد آنگاه $G = H_1 \times H_2 \times \dots \times H_n$ که مرتبه هر H_i عدد اول p است.

¹ Locally nilpotent group

² Powerful p -group

9-1-1 سری زیرنرمال^۱: یک زنجیره از زیرگروه‌های گروه G مانند

$1 \leq G_1 \leq \dots \leq G_n = G$ به قسمی که برای هر $i = 0, 1, \dots, n-1$ ، $G_i \triangleleft G_{i+1}$ باشد را سری

زیرنرمال گوئیم. گروه خارج قسمتی $\frac{G_{i+1}}{G_i}$ را عوامل سری گویند. تعداد عوامل نابدیهی سری را طول سری گوئیم و با l نمایش می دهیم.

10-1-1 سری نرمال: یک سری زیر نرمال را نرمال گوئیم هرگاه برای هر i ، $G_i \triangleleft G$.

به وضوح اگر گروه G یک گروه آبدلی باشد آنگاه هر سری آن، سری نرمال، است.

11-1-1 سری ترکیب: سری زیرنرمال $1 \leq G_0 \leq \dots \leq G_n = G$ را سری

ترکیب گوئیم هرگاه هر گروه خارج قسمتی $\frac{G_{i+1}}{G_i}$ (عوامل سری) ساده باشد. عوامل این سری را عوامل ترکیب گویند. اگر G یک p -گروه متناهی باشد آنگاه عوامل ترکیب، گروه های بدیهی یا گروه های دوری از مرتبه p هستند.

12-1-1 سری اصلی: یک سری نرمال G_i که $1 \leq i \leq n$ از گروه متناهی G را یک

سری اصلی نامیم هرگاه G_i یک زیرگروه محض در G_{i-1} و نرمال در G باشد و در G_{i-1} ماکسیمال باشد.

13-1-1 سری حل پذیر^۲: یک سری زیرنرمال از گروه G را حل پذیر نامند هرگاه هر

عامل آن آبدلی باشد. گروه G را حل پذیر گوئیم هرگاه یک سری حل پذیر داشته باشد. به وضوح

¹ Subnormal series

² Solvable series

تمام گروه های آبلی حل پذیراند. گروه S_3 مثالی از یک گروه حل پذیر نا آبلی است زیرا $\{1\} \leq A_3 \leq S_3$ یک سری زیرنرمال است که $\frac{S_3}{A_3} \cong Z_2$ و $A_3 \cong Z_3$. به وضوح هر p -گروه متناهی، حل پذیر است.

14-1-1 سری مرکزی: سری نرمال $1 = G_0 \leq G_1 \leq \dots \leq G_n = G$ را مرکزی گوییم

هرگاه برای $i = 0, 1, 2, \dots, n-1$ داشته باشیم، $\frac{G_{i+1}}{G_i} \leq C\left(\frac{G}{G_i}\right)$. گروه G پوچتوان است اگر یک سری مرکزی داشته باشد. طول کوتاهترین سری مرکزی گروه G را رده پوچتوانی گروه G گویند. رده پوچتوانی گروه بدیهی را صفر در نظر می گیریم و به وضوح رده پوچتوانی گروه آبلی برابر با 1 است.

15-1-1 سری مشتق: با توجه به تعریف زیر گروه جابجاگر قرار می دهیم: $G^{(0)} = G$

و $G^{(1)} = [G, G]$ و $G^{(n)} = [G^{(n-1)}, G^{(n-1)}]$ و در این صورت $G^{(2)}, G^{(3)}$ زیرگروه مشتق دوم و زیرگروه مشتق سوم گروه G نامیده می شوند و سری کاهشی نرمال $G = G^{(0)} \triangleleft G^{(1)} \triangleleft G^{(2)} \triangleleft \dots \triangleleft G^{(n-1)} \triangleleft G^{(n)}$ سری مشتق گروه G نامیده می شود. به راحتی می توان اثبات کرد G حل پذیر است هرگاه عدد طبیعی n موجود باشد به قسمی که $G^{(n)} = 1$.

16-1-1 سری مرکزی پایینی: یک سری کاهشی از زیرگروه های

$G = G_1 \triangleright G_2 \triangleright \dots \triangleright G_n \triangleright \dots$ است که $G_{i+1} = [G_i, G]$ که $G_2 = [G, G]$ و $G_3 = [[G, G], G] = [G_2, G]$ سری مرکزی پایینی معمولا با نماد $\gamma_n(G) = G_n$ نمایش داده

می‌شود. بنابراین می‌توانیم بنویسیم $\gamma_1(G) = G$ و $\gamma_{k+1}(G) = [\gamma_k(G), G]$ به راحتی می‌توان اثبات کرد G پوچتوان است هرگاه عدد طبیعی n موجود باشد به قسمی که $\gamma_{n+1}(G) = 1$.

17-1-1 سری مرکزی بالایی: سری $1 = Z_0(G) \leq Z_1(G) \leq \dots \leq Z_n(G) \leq \dots$ را

سری مرکزی بالایی گوییم هرگاه $Z_{n+1}(G) = Z\left(\frac{G}{Z_n(G)}\right)$ باشد برای هر $0 \leq i \leq n-1$. ما $Z_i(G)$ را با $\zeta_i(G)$ نمایش می‌دهیم که یک زیرگروه مشخصه نیز هست.

17-1-1 نرمال ساز: نرمال ساز زیرگروه S روی گروه G مجموعه همه اعضای G

است که با اعضای S جابجا می‌گردد. به عبارتی $N_G(S) = \{x \in G \mid xS = Sx\}$. اگر ابهامی بوجود نیاید به جای $N_G(S)$ از نماد $N(S)$ استفاده می‌کنیم. اگر S یک زیرگروه از G باشد آنگاه $N(S)$ بزرگترین زیرگروه G است که S در آن نرمال است.

18-1-1 مرکز ساز: مرکز ساز عنصر a از گروه G مجموعه همه عناصری از گروه G

است که با a جابجا می‌گردد به عبارت دیگر $C_G(a) = \{x \in G \mid xa = ax\}$. اگر H زیرگروهی از G باشد آنگاه $C_H(a) = C_G(a) \cap H$. از این به بعد اگر ابهامی نباشد به جای $C_G(a)$ از نماد $C(a)$ استفاده می‌کنیم.

19-1-1 زیرگروه نقاط ثابت¹: فرض کنید φ یک خودریختی از گروه

متناهی G باشد در این صورت زیرگروه $C_G(\varphi) = \{g \in G \mid g^\varphi = g\}$ را زیرگروه نقاط ثابت گروه φ می‌گوییم.

¹ Fixed point subgroup

20-1-1 زیر گروه های فیتینگ¹: زیر گروه فیتینگ از گروه متناهی G زیر گروه

تولید شده توسط همه زیر گروه های نرمال پوچتوان از گروه G است که با $F(G)$ نمایش داده می شود. به عبارت دیگر بزرگترین زیر گروه نرمال پوچتوان منحصر به فرد گروه G را زیر گروه فیتینگ گوئیم. اگر G یک گروه نا بدیهی حل پذیر باشد آنگاه $F(G)$ نیز نابدیهی است به عبارتی اگر $G \neq 1$ حل پذیر باشد آنگاه $F(G) \neq 1$. به طور مشابه اگر G حل پذیر باشد ولی G پوچتوان نباشد آنگاه زیر گروه فیتینگ از $\frac{G}{F(G)}$ نابدیهی است. [7]

21-1-1 ارتفاع فیتینگ²: اگر گروه G حل پذیر باشد کوچکترین عدد صحیح n برای

گروه G که برای سری $1 = F_0 \leq F_1 \leq \dots \leq F_n = G$ ، برای هر i ، $\frac{F_{i+1}}{F_i}$ پوچتوان باشد را ارتفاع فیتینگ گروه G گوئیم که با $f(G)$ نمایش داده می شود. اگر G یک گروه حل پذیر نابدیهی باشد آنگاه $f\left(\frac{G}{F(G)}\right) = f(G) - 1$. [7]

22-1-1 زیر گروه فراتینی³: اشتراک همه زیر گروه های ماکسیمال گروه G را

زیر گروه فراتینی از گروه G گویند که با $\Phi(G)$ نمایش داده می شود و اگر G زیر گروه ماکسیمال نداشته باشد $\Phi(G)$ را برابر با G تعریف می کنیم. همچنین به $\frac{G}{\Phi(G)}$ عامل فراتینی گروه G گوئیم. زیر گروه های فراتینی دارای کاربرد فراوان در مطالعه گروه های متناهی هستند و دارای خصوصیات مفیدی هستند که به اختصار به چند مورد از آنها که دارای کاربرد زیادتری در این تحقیق هستند اشاره می کنیم [7]:

¹ Fitting subgroup

² Fitting height

³ Ferattini subgroup

1. $\Phi(G) \leq F(G)$ پوچتوان است و به‌ویژه اینکه $\Phi(G) \leq F(G)$.

2. گروه G پوچتوان است اگر و تنها اگر $\frac{G}{\Phi(G)}$ پوچتوان باشد.

3. اگر N زیرگروه نرمال گروه G باشد و $N \leq \Phi(G)$ ، آنگاه $F\left(\frac{G}{N}\right) = \frac{F(G)}{N}$.

4. $G' \cap Z(G) \leq \Phi(G)$.

5. اگر G_1, G_2, \dots, G_r گروه‌های متناهی متمایز باشند آنگاه

$$\Phi(G_1 \times G_2 \times \dots \times G_r) = \Phi(G_1) \times \Phi(G_2) \times \dots \times \Phi(G_r)$$

23-1-1 π - خودریختی: فرض کنید π یک مجموعه از اعداد اول باشد در این-

صورت خودریختی φ از گروه G را π - خودریختی نامیم هرگاه مرتبه‌اش فقط بر اعداد اول مجموعه π قابل قسمت باشد و φ را π' - خودریختی گوئیم هرگاه مرتبه‌اش بر هیچ یک از اعداد اول مجموعه π قابل قسمت نباشد.

24-1-1 π - گروه: فرض کنید π یک مجموعه از اعداد اول باشد. اگر $|G|$ فقط بر اعداد

اول مجموعه π قابل تقسیم باشد آنگاه G یک π - گروه نامیده می‌شود. عنصر x در G را یک π - عنصر نامیم هرگاه مرتبه‌اش فقط بر عناصر مجموعه π قابل قسمت باشد و همچنین $\pi(G)$ را مجموعه اعداد اول بخش‌کننده مرتبه گروه G می‌نامیم.

1-1-25 گروه π - تفکیک پذیر^۱: اگر π یک مجموعه از اعداد اول باشد، گروه G

را π - تفکیک پذیر گوییم هرگاه عامل هایش یا π - گروه باشند یا π' - گروه.

1-1-26 زیرگروه هال: زیرگروه H از گروه G را زیرگروه هال نامند هرگاه مرتبه اش

نسبت به شاخص اش اول باشد. حال اگر π یک مجموعه از اعداد اول باشد، یک π - زیرگروه هال یک π - زیرگروه از گروه G است که شاخص اش توسط هیچ کدام از اعداد اول π قابل شمارش نباشد. به طور مثال هر سیلو زیرگروه، یک زیرگروه هال است.

1-1-27 رادیکال حل پذیر^۲: حاصل ضرب همه زیرگروه های نرمال حل پذیر گروه G

را رادیکال حل پذیر گروه G می نامیده و با $s(G)$ نمایش می دهیم. گروه خارج قسمتی $\frac{G}{S}$ نیم ساده^۳ است یعنی زیرگروه نرمال حل پذیر نابدیهی ندارد.

1-1-28 زیرگروه π - ساکل (π - socle)^۴: فرض کنید π یک مجموعه از اعداد

اول باشد آنگاه زیرگروه تولید شده توسط π - زیرگروه های نرمال مینیمال از گروه G را زیرگروه π - ساکل گروه G نامیم و با $soc_{\pi}(G)$ نمایش می دهیم. وقتی $\pi = \{p\}$ باشد برای سادگی بجای $soc_{\pi}(G)$ از $Soc(G)$ استفاده می کنیم. بنابراین اگر N یک π - زیرگروه نرمال مینیمال G باشد آنگاه $Soc(G) = \langle N \rangle$. بنابراین ساکل گروه G عبارت است از حاصل ضرب مستقیم از زیرگروه های نرمال مینیمال گروه G . به [4-12] از [6] مراجعه کنید.

¹ Separable group

² Solvable radical

³ Semisimple

⁴ π -socle

1-1-29 زیرگروه مشخص: زیرگروه H از گروه G را زیرگروه مشخص گوییم هرگاه

تحت هر خودریختی φ گروه G ثابت باشد و با ch نشان داده می شود.

1-1-30 پایدارسازی¹: اگر G یک گروه باشد زیرمجموعه $G_m = \{g \in G \mid mg = m\}$ را

پایدارسازی m در گروه G می نامیم. از طرفی مجموعه $mG = \{mg \mid g \in G\}$ را -G مدار گروه G می نامیم.

1-1-31 هم رتبه²: برای زیرگروه نرمال N از G، هم رتبه N را مرتبه گروه

خارج قسمت G/N می گوییم.

1-1-32 زیرگروه های بحرانی³: زیرگروه S از گروه G را زیرگروه بحرانی گوییم

هرگاه $G = F(G)S$ که $F(G)$ زیرگروه فیتینگ گروه G است.

1-1-33 FG _مدول: فرض کنید V یک فضای برداری و G یک گروه است. آنگاه V

یک FG _مدول است اگر ما بتوانیم ضرب vg را تعریف کنیم که $v \in V$ و $g \in G$ است و

شرایط زیر برای هر $u, v \in V$ و $g, h \in G$ و $\lambda \in F$ برقرار باشد:

$$1. \quad vg \in V$$

$$2. \quad v(gh) = (vg)h$$

$$3. \quad v\lambda = v$$

¹ Stabilizer

² Corank

³ Critical Subgroup